

Marela Hercezi-Skalicki, *READING TECHNICAL ENGLISH FOR ACADEMIC PURPOSES*, Školska knjiga, Zagreb, 1988.

U izdanju »Školske knjige« dobili smo u prosincu 1988. *Reading Technical English for Academic Purposes* (Čitanje tehničkog engleskog na razini fakulteta), novi udžbenik za studente strojarstva autorice Marele Hercezi-Skalicki. Ovaj opsežan udžbenik (323 stranice, uključujući 3 apendiksa, rječnik stručne terminologije i bibliografiju) predstavlja, prema riječima autorice, »rezultat dugogodišnje primjene teorijskih i praktičnih saznanja iz područja čitanja stručne literature na metodiku nastave tehničkog engleskog jezika na Fakultetu strojarstva i brodogradnje, Sveučilišta u Zagrebu«.

Ova uspješno sazdana knjiga daje korisniku alat za ovladavanje vještinom čitanja tehničkog teksta s razumijevanjem, pri čemu se koristi algoritimima za efikasno čitanje i strategijama koje angažira sva njegova postojeća znanja te ga pretvara u aktivnog čitaoca. Nastala je i iz potrebe našeg vremena u kojem obujam informacije stalno raste, a vrijeme čitanja ostaje isto, pa se student mora osposobiti da nauči kako iz teksta što brže doći do bitne informacije, kako razumjeti detalje i kako u sažetom obliku dokazati da je doista procesirao pročitano.

U posebno vrijednim uvodnim napomenama ilustrativno je naglašena vrijednost pravovremenog dobivanja i korištenja informacije u suvremenom svijetu. Izvanredna teorijska podloga i važna novost u udžbeniku jest tekstovni i shematski prikaz čitanja s razumijevanjem, s osnovnim elementima toga kompleksnoga mentalnog procesa. Detaljno su objašnjeni algoritmi efikasnog čitanja i upućeno je na bitne karakteristike sažetka, dok je primjer za sažetak dan kasnije uz jednu metodske jedinice.

Tekstovi, odnosno 12 metodskih jedinica autentični su materijal iz stručne literature i sastoji se od dva dijela. Prvi tekst uzet je iz tehničke enciklopedije, priručnika ili udžbenika. Drugi, tematski povezan s prvim, uzet iz stručnog časopisa, mnogo je informativniji i aktualniji, te pokazuje studentu u kakvoj će vrsti literature ubuduće, kao inženjer, crpiti informacije i podatke. Tekstovi su raznolike dužine i težine, kao što su uostalom i razine znanja naših studenata različite, pa omogućuje i onima malobrojnima s dobrim predznanjem i jačim interesom da nauče više.

Svakog nastavnika razveselit će brojni tipovi vježbi za

- definiranje
- klasificiranje
- nabranje
- retoričku analizu
- kohezivnost
- koherentnost
- logičku interpretaciju složenica
- pisanje sažetka
- jezične strukture karakteristične za registar tehničkog engleskog
- širenje vokabulara i frazeologije,

što će mu dopustiti izbor primjeren broju studenata u grupi i nivou njihova predznanja. Student će se pak morati uhvatiti ukoštac s različitim elementima jezika, što će ga aktivirati u procesu razumijevanja.

Kao dobra pomoćna sredstva udžbenik sadrži tri apendiksa. Prvi, tvorba riječi, predstavlja prefikse (sa značenjem i primjerom) karakteristične za tehnički engleski jezik. Drugi, frazeologija, daje svih 148 idiomatskih izraza koji se nalaze u tekstovima, što je opet doprinos učenju jezika. Treći dodatak, SI jedinice, prikazuje sedam osnovnih i dvije suplementarne SI jedinice kako su definirane u internacionalnom standardu.

Rječnik na kraju udžbenika, jednostavno nazvan WORDLIST, nužna je i korisna pomoć za razumijevanje materijala jer sadrži stručnu terminologiju iz tekstova s visokom preciznošću prijevoda na hrvatski ili srpski jezik i razgraničenošću po područjima tehnike. Tražeći značenje termina, korisnik će ovdje uvijek biti na pravoj adresi pa će moći naći čak i »gee whiz technology« (visoka tehnologija) ili »data base host« (centralna baza podataka) ili posebno »incremental-motion electromechanical energy converter« (pretvornik elektromehaničke energije prirastom gibanja), što bi možda u malokojem rječniku mogao naći. Za internacionalizme, koji nisu izostavljeni iz rječnika, autorica navodi četiri razloga:

- da ih student svjesnije uočava u tekstu
- da uoči istovjetnost ili razlike u ortografiji u odnosu prema materinskom jeziku
- da ih prema prijevodnim ekvivalentima razgraniči po eventualno djelomično različitim značenjima u materinskom jeziku
- da ih koristi pri pisanju sažetka.

Dodatno bi se mogao navesti i razlog, temeljen na iskustvu iz rada u nastavi, što studenti u nižim godištim nedovoljno poznaju internacionalizme (osim onih malobrojnih koji su učili latinski ili grčki). U većini slučajeva oni prepoznaju riječ, ali vrlo često ne znaju njezino pravo značenje. Šteta što takav rječnik nema izgovor.

Iako predviđen za nastavu tehničkog engleskog jezika u toku četiri semestra (120 sati), ovaj se udžbenik može upotrebljavati kao odličan priručnik i nakon završenog studija, posebno kao materijal za pripremu ispita iz jezika prije upisa na postdiplomski studij na tehničkim fakultetima. Mogu ga koristiti i svi oni koji žele proširiti svoja znanja o čitanju stručne literature, pa i oni koji se bave prevođenjem tehničkih tekstova.

Već u eksperimentalnom radu s nekim tekstovima i vježbama iz udžbenika zapažen je povećan interes studenata za rad, što, svakako, opravdava izbor. Ako se tome doda dobra preglednost materijala u udžbeniku, njegova odlična likovna i grafička oprema, onda je to jedan pravi, ozbiljan i moderan udžbenik za akademske svrhe izrađen pod prekrasnim motom:

»Give a man a fish and you feed him for a day. Teach a man how to fish and you feed him for a lifetime.«

(Daj čovjeku ribu i nahranio si ga za jedan dan. Nauči čovjeka kako se lovi riba, nahranio si ga za čitav život — Kineska izreka.)

